

Masterclass ZWART-WIT

Koloniale stereotypes in strips met Geert De Weyer

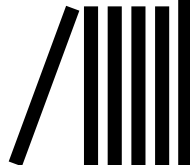
In deze masterclass gaat Geert De Weyer in vijf video's dieper in op de koloniale visie en het stereotype mensbeeld dat spreekt uit heel wat klassieke strips, met de strip *Kuifje in Congo* als notoir voorbeeld.

Is de koloniale propaganda in deze strip onschuldig of is het plat racisme dat verboden moet worden? Hoe gaat men in andere landen om met gevoelige thema's in het beeldverhaal? Moet humor in strips politiek correct zijn? Wat denken striptekenaars zelf over diversiteit in hun verhalen?

Zet je leerlingen aan het denken vanuit verschillende perspectieven, begeleid hen bij een groeps gesprek of laat ze aan de slag gaan met de strips zelf.

BIBLIOTHEEK
HASSELT
LIMBURG

[BIBLIOTHEEK.HASSELT.BE/EDUCATIE](https://bibliotheek.hasselt.be/educatie)

|||||||||||||||||||| ZWART-WIT

Doelgroep

3e graad SO

Duur

Totale looptijd vijf video's: 25 minuten
Afhankelijk van hoeveel filmpjes ingezet worden en op welk deelonderwerp de leerkracht wil focussen.

Didactische beginsituatie

De lln. zijn vertrouwd met de begrippen kolonisatie, stereotypen, karikaturen en kennen de conventies van het beeldverhaal.
De lln. hebben naar aanleiding van de recente protesten tegen racisme vaak een uitgesproken standpunt, gevoed door sociale media.
De lln. kunnen een tekst situeren binnen de toenmalige context en vanuit dat standpunt benaderen.

Doelstellingen

Vakoverschrijdende eindtermen kritisch denken, open en constructieve houding, respect
Vakoverschrijdende eindtermen socio-relatieve ontwikkeling
Vakspecifieke eindterm Humane Wetenschappen: identiteit, continuïteit en verandering
Vakspecifieke eindterm Nederlands: luistervaardigheid, spreek- en gespreksvaardigheid, leesvaardigheid

Materialen

5 video's met Geert De Weyer: stuur een e-mail naar bibliotheek.educatie@hasselt.be om toegang te krijgen tot de vijf video's van Geert De Weyer.
PDF Artikel 'Meer kleurendruk graag' van Inge Schelstraete in Stripgids #5
[België Gestript, Geert De Weyer](#)
[Striplijst Mijn Bibliotheek](#)

||||| ZWART-WIT

SUGGESTIES

Klasgesprek

METHODIEK

Laat de lln. de video's thuis bekijken of bekijk de video's samen in de klas. Modereer een klasgesprek over de thema's aan de hand van stellingen. Hieronder vind je enkele suggesties:

Video 1: Het is begrijpelijk dat stripverhalen heersende vooroordelen weerspiegelen.

Video 2: Humor mag niemand kwetsen.

Video 3: In de VS kregen de zwarte smurven uit het gelijknamige album een paarse kleur. Dit is een handige oplossing om mogelijke discussies te vermijden.

Video 4: 'Kuifje in Afrika' hoort niet thuis in de jeugdafdeling van een bibliotheek.

Video 5: Strips zorgen voor ontspanning. Maar, ze bereiken ook miljoenen lezers met hun inhoud en ideeën. Stripauteurs hebben dus een maatschappelijke verantwoordelijkheid

Rechtszaak

In 2011 startte in Brussel de rechtszaak over het album Kuifje in Congo. Bienvenu Mbutu Mondondo wou de strip wegens racisme laten verbieden of laten voorzien van een waarschuwing op de kaft. De rechter oordeelde echter dat de strip niet racistisch was. [Lees hier een artikel over de uitspraak.](#)

Doe met je leerlingen de rechtszaak over. Je verdeelt de klas in een groepje aanklagers, een groepje verdedigers en een jury. Iedere groep krijgt de tijd om de zaak te bestuderen en de video's te bekijken. De aanklagers en de verdedigers brengen een pleidooi voor de jury waarin ze hun argumenten verdedigen. De jury velst een oordeel. Als leerkracht modereer je en stuur je bij waar nodig. Noteer de verschillende argumenten en reflecteer na afloop kort over de kwaliteit van de verschillende argumenten.

|||||||||||||||||||| ZWART-WIT

SUGGESTIES

Schrijfpdracht

METHODIEK

Laat de lln. de video's thuis bekijken of bekijk de video's samen in de klas. Om zich verder in te werken in het onderwerp kunnen de lln. het artikel 'Meer kleurendruk graag' van Inge Schelstraete in Stripgids #5 lezen.

Suggestie onderwerp schrijfpdracht:

Disney+ voorziet klassieke tekenfilms sinds kort van een racismewaarschuwing. Wie films zoals Dombo, Peter Pan en De Aristokatten afspeelt, krijgt een melding in beeld dat de klassiekers „negatieve voorstellingen en/of verkeerde behandeling van mensen of culturen” laten zien. „Deze stereotypes waren toen fout en zijn nog steeds fout”, staat te lezen.

Moet de uitgever van Kuifje ook zo'n duiding toevoegen aan Kuifje in Afrika? Of gaat dat niet ver genoeg en moet de strip aangepast of verboden worden?

- Opdracht: schrijf een betogende tekst van ± 500 woorden over het onderwerp.
- Je kan kiezen uit twee tekstsoorten:
  1. een opiniestuk waarin je een standpunt ondersteunt met argumenten.
  2. een lezersbrief waarmee je reageert op iets wat je hebt gelezen, gehoord of gezien. [Lees hier](#) hoe je dat concreet kan aanpakken.

TIP: in het [Gopress krantenarchief](#) vind je ook heel wat interessante artikels die over dit onderwerp verschenen zijn. Gesuggereerde zoektermen: 'Kuifje in Afrika', 'kolonialisme strips', 'Hergé Afrika'.

Tekst & beeldanalyse

Laat de lln. de video's thuis bekijken of bekijk de video's samen in de klas. Deel de striplijst [Zwart-wit | Masterclass koloniale stereotypes in strips met Geert De Weyer](#) met de lln. Geef de lln. de opdracht om een van de strips uit de lijst te kiezen, te lenen in de bib en te lezen.

Verwerking:

In de lijst zitten zowel klassieke als moderne strips die heel wat respectvoller met diversiteit omgaan in beeld en tekst. Geef het voorbeeld van Disney+ (zie hierboven).

Opdracht:

Verdiend de strip die je hebt gelezen ook zo'n waarschuwing? Onderbouw je antwoord met 5 passages (beeld, taalgebruik, verhaalelementen, rol van de personages,...) uit de strip die je gelezen hebt. Presenteer je werk op een originele, visuele manier (vlog, ppt, tiktokvideo, [one page website](#), [infographic](#),...)

